

PROJEKT

**ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY
REMONTU ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO
P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU**

**INWESTOR: PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU
UL. J. PIŁSUDSKIEGO 52B, 16-030 SUPRAŚL**

STRONA TYTUŁOWA:

nazwa elementu projektu budowlanego	PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY
numer tomu / łączna liczba tomów	1/3
nazwa zamierzenia budowlanego	REMONT ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU
adres obiektu budowlanego	SUPRAŚL, UL. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 15, 16-030 SUPRAŚL, POWIAT BIAŁOSTOCKI
kategoria obiektu budowlanego	X
nazwa jednostki ewidencyjnej, nazwa i numer obrębu ewidencyjnego nr działek ewidencyjnych, na których usytuowany obiekt	JEDNOSTKA EWIDENCYJNA: 200209_4 SUPRAŚL OBRĘB: 0281 SUPRAŚL DZIAŁKA NR EWIDENCYJNY: 564
imię i nazwisko lub nazwa inwestora, adres inwestora	PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU UL. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 52B, 16-030 SUPRAŚL

JEDNOSTKA PROJEKTOWA:

AUTORZY OPRACOWANIA:

zakres opracowania	pełniona funkcja projektowa	imię i nazwisko, specjalność i numer uprawnień budowlanych	Data opracowania	Podpis
ARCHITEKTURA	Projektant	mgr inż. arch. ANTONI MAKAREWICZ architektoniczna do projektowania bez ograniczeń BŁ 87/78	10 kwietnia 2024 r	
	spec. uprawnień			
KONSTRUKCJA	numer upr.	mgr inż. MAREK STACHURSKI do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej BŁ 118/82	10 kwietnia 2024 r	
	Projektant			
	spec. uprawnień			
	numer upr.			

OPRACOWANIE ZAWIERA KOLEJNO PONUMEROWANYCH STRON

MIEJSCE I DATA OPRACOWANIA: BIAŁYSTOK, 10 KWIETNIA 2024 R.

SPIS TREŚCI DO PROJEKTU ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANEGO:

ZAŁĄCZNIKI FORMALNO – PRAWNE

str.

- Ksero uprawnień projektowych projektantów
- Zaświadczenia o przynależności do właściwej izby architektonicznej i izby branżowej
- Oświadczenie projektantów o zgodności z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej

PROJEKT ARCHITEKTONICZNO – BUDOWLANY

■ Część opisowa

str.

■ Część graficzna

str.

1.	Sytuacja	1:500
2.	Rzut piwnic	1:100
3.	Rzut parteru	1:100
4.	Rzut poziomu chóru	1:100
5.	Rzut wieży /poziom II, III, IV /	1:100
6.	Widok dachu	1:100
7.	Przekrój pionowy podłużny A-A	1:100
8.	Przekrój pionowy poprzeczny B-B	1:100
9.	Przekrój pionowy poprzeczny C-C	1:100
10.	Elewacja wschodnia	1:100
11.	Elewacja południowa	1:100
12.	Elewacja zachodnia	1:100
13.	Elewacja północna	1:100
14.	Detal podnośnika dla niepełnosprawnych	1:50
15.	Detal opaski odwadniającej	1:20

ZAŁĄCZNIKI PROJEKTU BUDOWLANEGO

- **Opinie, uzgodnienia, pozwolenia i inne dokumenty**
/Według odrębnego spisu/

str.

OPIS TECHNICZNY

DO PROJEKTU ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANEGO REMONTU ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU.

1. DANE OGÓLNE

Całość dokumentacji została opracowana zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 roku w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego i zawiera:

- Projekt architektoniczno-budowlany
- Opinie, uzgodnienia, pozwolenia i inne dokumenty
- Projekt techniczny /opracowanie odrębnie, poza niniejszą zawartością/

Uwaga! Ze względu na zakres opracowania remontu dotyczący obiektu kościoła, projekt zagospodarowania terenu nie jest wykonywany, jedynie plan sytuacyjny na mapie do celów opiniodawczych. Mapa nie odbiega od stanu istniejącego.

1.1 Rodzaj i kategoria obiektu budowlanego będącego przedmiotem zamierzenia budowlanego

Obiektem budowlanym jest istniejący kościół parafialny. Przedmiotem zamierzenia budowlanego jest **remont zabytkowego kościoła parafialnego p.w. NMP Królowej Polski w Supraślu.**

1.2 Kategoria obiektu – X /budynki kultu religijnego/

1.3 Adres inwestycji

Kościół parafialny pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny, Królowej Polski usytuowany w Supraślu, na działce o numerze geodezyjnym 564, obręb 0281 Supraśl, jednostka ewidencyjna 200209_4 m. Supraśl, powiat Białostocki, województwo Podlaskie.

1.4 Inwestor

Parafia Rzymskokatolicka p.w. NMP Królowej Polski w Supraślu,
ul. Józefa Piłsudskiego 52B, 16-030 Supraśl.

1.5 Wpis do rejestru

Kościół parafialny pod wezwaniem NMP Królowej Polski w Supraślu, został wpisany decyzją Urzędu Wojewódzkiego, Wydziału Kultury i Sztuki Wojewódzki Konserwator Zabytków w Białymstoku z dnia 01.03.1982 roku, L. dz. KL.WKZ-5340/8/82 do rejestru zabytków pod nr rejestru 520.

Ponadto część miasta Supraśl również wpisana jest do rejestru zabytków województwa Podlaskiego pod numerem rejestru A-72 decyzją z dn. 02.01.1957 r.

2. ZAMIERZONY SPOSÓB UŻYTKOWANIA ORAZ PROGRAM UŻYTKOWY

Tematem opracowania jest **remont zabytkowego kościoła parafialnego p.w. NMP Królowej Polski w Supraślu**. Przedmiotowy kościół jest budynkiem użyteczności publicznej przeznaczonym na potrzeby kultu religijnego. Stan techniczny obiektu został opisany w ocenie stanu technicznego i przedstawiony w załączonej dokumentacji fotograficznej. Prace remontowe mają zabezpieczyć zabytek przed dalszą destrukcją, zapewnić bezpieczeństwo jego użytkowników oraz przywrócić estetykę budynku.

2.1 Zamierzony sposób użytkowania oraz program użytkowy obiektu budowlanego

Sposób użytkowania obiektu pozostaje bez zmian. Mamy do czynienia ze świątynią, będącą nieprzerwanie w użytkowaniu i która nadal będzie pełnić swą rolę służebną dla społeczności, jak dotychczas, bez zmian. Opracowanie niniejsze określa jego aktualną formę architektoniczną i stan techniczny, pod kątem wykonania prac remontowo-budowlanych w celu zapobieżenia postępującej degradacji kościoła, w ramach ochrony dziedzictwa historycznego i kulturowego.

Podstawowym zamierzeniem niniejszego opracowania jest;

- zapobieżenie postępującej degradacji obiektu kościoła,
- przywrócenia bezpieczeństwa elementów konstrukcji,
- przywrócenie walorów estetycznych i historycznych,
- utrzymanie prawidłowego stanu technicznego,

Dla potrzeb niniejszego projektu dokonano oceny stanu technicznego, pod kątem przyszłych robót budowlano-remontowych. Nie przewiduje się rozbudowy obiektu, zmiany lica murów, stosowania materiałów obcych przedmiotowym zabytkom, nie mającym uzasadnienia historycznego. Kształt bryły budynku kościoła, jego wysokość, forma dachu i wieży, z lokalizacją przy ważnym szlaku drogowym, stanowi wyjątkową wartość przestrzenną dla tej okolicy i miejscowości. Opracowanie ma na celu doprowadzenie budynku kościoła do stanu poprawności funkcjonalno-użytkowej oraz przywrócenie walorów estetycznych i historycznych

2.2 Stan istniejący zagospodarowania terenu

Teren objęty opracowaniem z lokalizacją kościoła stanowi działka nr 564, własności parafialnej, położony w centralnej części miasta, przy głównej ulicy Piłsudskiego /poprzednio ul. Kościuszki/. Działka ma kształt regularnego prostokąta ze spadkiem terenu 2% biegnącym po przekątnej w kierunku narożnika północno-wschodniego. Od strony wschodniej do ulicy Piłsudskiego przylega elewacja z częścią wieżową, co stwarza ciągłość historyczną tej właśnie części pierzei ulicy. Od strony południowej działka biegnie wzdłuż ul. Dolnej tworząc również historyczny klimat architektoniczny tej części pierzei ul. Dolnej. Ze strony zachodniej działka graniczy z zabudowaniami indywidualnymi o charakterze zagrodowym. Od północy działka graniczy z zabudową szkolną. W części północno-zachodniej w narożu usytuowany jest budynek gospodarczy /sanitariat/. Działka od strony zachodniej i północnej ogrodzona jest parkanem drewnianym opartym na murkach i słupach ceglanych, od ulicy Piłsudskiego i Dolnej wykonano ogrodzenie z pręseł stalowych, słupki stalowe i słupy murowane obłożone kamieniem.

Kościół usytuowany na osi ulicy Ogrodowej, zamykając od zachodu jej perspektywę. Zwrócony ścianą ołtarzową ku zachodowi. Fasada od strony ulicy poprzedzona założeniem tarasowo-schodowym na całą jej szerokość. Dojścia i dojazdy, nawierzchnie utwardzone przed wejściem z kostki betonowej typu „polbruk”, droga procesyjna nawierzchni betonowej /beton żwirowy/. Teren zieleni stanowi zespół drzew liściastych wysokich w granicach ogrodu /klony, lipy, kasztanowce/, oraz nawierzchnie trawiaste. Działka posiada instalację elektryczną, oświetleniową, wodociągową i kanalizacyjną. Budynek plebanii usytuowany po drugiej stronie ulicy Piłsudskiego pod numerem 52B.

Projektowany remont kościoła nie narusza i nie zmienia istniejącego sposobu zagospodarowania terenu, dlatego opracowanie projektu zagospodarowania terenu nie jest wykonywane. Prace realizowane będą na obiekcie, po ich zakończeniu teren zostanie uporządkowany i doprowadzony do stanu pierwotnego.

2.2.1 Zestawienie powierzchni /bilans terenu/:

- pow. terenu /w granicach ogrodu/ – dz. nr 564	- 2228,0 m ²
- pow. zabudowy budynku kościoła	- 414,0 m ²
- pow. zabudowy budynku gospodarczego	- 18,0 m ²
- razem pow. zabudowy	- 432,0 m ²
- pow. terenów utwardzonych	- 719,0 m ²
- pow. terenów zielonych	- 1077,0 m ²

2.3 Opis obiektu kościoła

Historia obiektu; Powstanie gminy ewangelickiej w Supraślu i budowa zboru wiąże się z założeniem i zasiedleniem miasta przez osadników niemieckich /głównie tkaczy/ z inicjatywy przemysłowców Zachertów i Buchholtzów.

Obecny kościół zbudowany około 1870 r. (według źródeł historycznych jego poświęcenie miało miejsce 23.05.1885 r.). Od zakończenia II wojny światowej budynek nie był użytkowany. Przejściowo wykorzystany na magazyn szkolny. W latach 70-tych XX wieku miała miejsce awaria budowlana polegająca na załamaniu się więźby dachowej oraz częściowym zniszczeniu murów ścian w części nawowej. Kościół został opuszczony. W latach 80-tych rozpoczęto prace remontowe zmierzające do adaptacji budynku na cele komercyjne. Przy czym zarówno bryła architektoniczna jak i elewacje zachowały się w swojej historycznej formie dzięki objęciu budynku nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Dawny kościół ewangelicki w Supraślu jest typową budowlą neogotycką, nie wyróżniającą się ani koncepcją architektoniczną, ani detalem. Jednakże obiekt posiada dużą wartość jako element zabytkowego układu urbanistycznego i jedną z jego dominant. Posiada również znaczenie historyczne, wiążące się z dziejami miasta. Budynek jest wzniesiony w stylu eklektycznym z wprowadzeniem pewnych form architektonicznych w stylu neogotyckim.

Opis obiektu kościoła; Kościół murowany z cegły, otynkowany, kryty blachą. Prostokątny, na planie wydłużonym. Salowy, z wnętrzem pięcioprzęsłowym. Część frontowa wydzielona, obejmuje kwadratową wieżę z dwiema lokalnościami po bokach, objętymi bryłą korpusu; wieża nieznacznie występująca przed lico fasady.

Wnętrze nakryte pierwotnie stropem. Było wypełnione zachowanymi szczątkowo drewnianymi emporami, wspartymi na żeliwnych podporach. Na zewnątrz ściany korpusu rozczłonkowane uskokowymi przyporami wydzielającymi w dłuższych bokach przęsła. Fasada tylna rozczłonkowana czterema szkarpami. Wszystkie szkarpy przy ścianach bocznych i tylnej prostopadłe. Szkarpy narożne fasady frontowej i występującej ryzalitowo przed lico murów wieży usytuowane skośnie; skrajne jednouskokowe, środkowe dwuuskokowe; wszystkie zakończone przekątnie ustawionymi fialami- wieżyczkami, zwieńczonymi ostrosłupami. Wszystkie okna ostrołukowe, nieznacznie obustronnie rozglifione. W profilowanych obramieniach tynkowych. W nich kwatery żelazne i tynkowe neogotyckie maswerki. Elewacja tylna /ołtarzowa/ trójdzielna, podzielona szkarpami, o trzech oknach, z których środkowe posadowione znacznie wyżej od pozostałych. Szczyt niski trójkątny, wydzielony i obwiedziony profilowanym gzymsem, w nim okulus. Elewacje dłuższych boków podzielone szkarpami na sześć równych przęseł; w osiach skrajnych od zach. poniżej okien prostokątne wejścia boczne. Elewacja frontowa trójdzielna. W osiach skrajnych wejścia o wykroju zaostrej kolebki; ponad nimi proste gzymsy okapowe; powyżej okna ostrołukowe. Półszczyty zwieńczone fryzem arkadkowym na konsolkach, zakończone gzymsem profilowanym. Dolna kondygnacja wieży kwadratowa, z wejściem o wykroju zaostrej kolebki, ujętym występem zwieńczonym trójkątnie. Powyżej środkowa część ściany wieżowej występująca nieznacznie uskokiem, w niej okno ostrołukowe, ponad którym okrągła tarcza zegarowa w płaskim obramieniu o charakterze zgeometryzowanych arkadowań. Górna kondygnacja wieży ośmioboczna, wysmukła, rozczłonkowana na przemian oknami i blendami o zaostrej kolebce, w obramieniach opaskowych w tynku, zwieńczona fryzem arkadkowym i gzymsem kostkowym. Wysmukły hełm ostrosłupowy. We wszystkich wejściach stolarszczyzna dwuskrzydłowa o reminiscencjach klasycystycznych, płycinowa z motywami rozetowymi w płycinach; w bocznym wejściu fasady frontowej po stronie pn. zastąpiona nowszą, klepkową. W głównym wejściu stary zamek i klamki, z czasu budowy. Na korpusie dach dwuspadowy o niskim nachyleniu połąci.

2.4 Opis i ocena stanu technicznego

Ściany kościoła murowane z cegły pełnej ceramicznej na zaprawie wapiennej , jednonawowy, z dachem dwuspadowym krytym blachą ocynkową.

W latach 80-tych podczas adaptacji kościoła na pałac ślubów PP PKZ w Białymstoku przeprowadziły remont kościoła, który polegał na wykonaniu nowej więźby dachowej stalowej , w miejsce oryginalnej drewnianej o dużych walorach historycznych – częściowo zniszczonej na skutek przecieków z dachu. Wykonano dźwigary stalowe kratowe przegubowe ze ściągami w środku rozpiętości. Trapezowy kształt spodu dźwigarów utworzył kształt sufitu. Parter kościoła wyniesiony ponad teren otaczający, wejście do kościoła schodami o ośmiu stopniach, umieszczonymi w części frontowej.

Dobudowano przedsionek ze schodami i kratą jako boczne wejście do zakrystii w ścianie zachodniej elewacji kościoła. Widoczne jest dylatowanie się części dobudowanej, od ściany bocznej kościoła na skutek nierównomiernego osiadania gruntu..

Podczas remontów wykonano troje nowych drzwi wejściowych do kościoła – płycinowych, pomalowanych farbą olejną, bez gruntowania podłoża, w kolorze ochry.

Obecnie rozpoczyna się proces łuszczenia się powłok malarskich.

Obłożono podest i schody zewnętrzne płytkami kamiennymi z granitu. Stopnie bez kapinosów, okładzina kamienna ulega odspojeniu od podłoża. Metalowa rampa podjazdu dla osób niepełnosprawnych wzdłuż elewacji bocznej północnej, z poziomu terenu na poziom podestu przed wejściem głównym została zdemonstrowana, ze względu na zły stan techniczny konstrukcji. Obecnie nie zapewniono dostępu do kościoła dla osób niepełnosprawnych. Konieczne jest zamontowanie podnośnika pionowego dla niepełnosprawnych z poziomu terenu, na podest przed kościołem.

Okna witrażowe od wewnątrz kościoła, na zewnątrz okna osłonowe w ramach aluminiowych w stanie technicznym średnim.

Pokrycie dachu, obróbki blacharskie, rynny i rury spustowe wymagają napraw i uzupełnień. Połączenia rynien i rur spustowych rozszczelnione. Duża ilość wody opadowej podczas intensywnych opadów atmosferycznych nie jest odbierana przez bezpośrednie połączenie rury spustowej i rynny. Na połączeniu rynien i rur spustowych należy wykonać kosze z blachy miedzianej o pojemności ok. 25 l, z rynienką przelewową sygnalizacyjną, informującą o braku drożności kosza.

Obróbki blacharskie wyłożone na fragmenty pionowe ścian zostały otynkowane. Po odkuciu tynku na styku ze ścianą należy wykonać nakładki z blachy w kształcie litery L. Zamocować w ścianie krótszym fragmentem po uprzednim wykonaniu nacięcia w linii prostej na ścianie. Nakładka powinna przykryć dotychczasowe wyłożenie obróbki na ścianę.

Tynki zewnętrzne

Tynki zewnętrzne na elewacjach, mocne i szczelne, wykonane z dużą zawartością cementu, Spękane na całej powierzchni ścian, uległy odspojeniu od podłoża z cegły, częściowo odpadły ze ścian. W miejscach ubytków tynków widoczna silna destrukcja muru. Silne i szczelne zaprawy cementowe uniemożliwiają na odparowanie wilgoci z murów w okresie jesienno-zimowym i przy spadkach temperatury poniżej zera, na skutek zamarzanie wody, następuje silna destrukcja materiału ilastego cegieł.

Na elewacjach we fragmentach obłożonych płytkami kamiennymi, w części frontowej płytki są przyklejone do tynku, a nie do cegły. Obecnie odklejają się od tynku i woda spływająca po ścianach wnika w rysy pomiędzy ścianę i podest, nawilgaca mury w strefie parteru.

Zakłada się, że strefa odbicia wody od płaszczyzn poziomych podczas opadów deszczu wynosi około 50 cm. Obłożenie płytkami kamiennymi /o wysokości 15 cm/ nie chroni ścian i tynków, także przed wodą odbitą, ani przed mokrym śniegiem zalegającym przy ścianach w okresie zimowym.

Fragmenty tynków i detali architektonicznych pokryte są koloniami porostów i glonów, rozwój w stanie aktywnego. Mikroorganizmy zmieniają odczyn pH podłoża na którym się rozwijają, co wywołuje korozję podłoża organicznych. Świadczy to o na źle dobranych tynkach, na których wilgoć utrzymuje się przez dłuższy czas. Wpływ ma także zacienienie ścian, ograniczające dostęp światła słonecznego, ruchu powietrza powodującego naturalne osuszanie powierzchni ścian, co ogranicza rozwój mikroorganizmów. W strefie parteru, na styku podestu i fasady kościoła, mury absorbują wodę opadową. Zawilgocenie murów widoczne jest na ścianach wewnętrznych w kruchcie, w strefie przyziemia. Zawilgocenie spowodowane jest brakiem izolacji p. wodnej na podeście i w ścianach kościoła. Podczas remontu

wykonać izolację p. wodną na styku podestu i ściany fasady. Na ścianach w strefie parteru wykonać tzw. tynki cokołowe – zaprawy zhydrofobizowane w masie, umożliwiające dyfuzję pary wodnej z muru.

Na pozostałych ścianach wykonać nowe tynki trassowe, o dużej dyfuzyjności pary wodnej. Scalenie kolorystyczne elewacji przy użyciu farb silikonowe dobrej jakości, z zawartością preparatów grzybobójczych.

Tynki wewnętrzne

Tynki wewnątrz kościoła ze śladami zacieków od wody ulegającej kondensacji na powierzchni tynków, świadczy o niedostatecznej wentylacji wnętrza kościoła. /wg. oddzielnego opracowania/

Zszarzenia widoczne na tynkach świadczą o aktywnym rozwoju grzybów pleśniowych, których zarodniki w powietrzu wywołują uczulenia i choroby płuc. Pilnie należy przeprowadzić odkażanie i renowację powłok malarskich na ścianach wewnątrz kościoła. Na ścianach widoczne rysy i spękania. /wg. oddzielnego opracowania/

Silnie nawilgacane są ściany w podpiwniczeniu kościoła, pod prezbiterium i na parterze przy schodach do podpiwniczenia, co jest widoczne w postaci skorodowanych i odspojonych dużych fragmentów tynków.

Uregulowania wymagają problemy ciepłno-wilgotnościowe wewnątrz kościoła. Inwestor informuje o nadmiernej wilgotności powietrza podczas odbywających się nabożeństw w okresach jesienno-zimowych. /wg. oddzielnego opracowania/

Cokoły kamienne i fragmenty przypór

Strefa cokołów, do wysokiego parteru z kamieni polnych na zaprawie wapiennej. Spoiny pomiędzy kamieniami wypełnione kłińcami granitowymi /mury krzemionkowe/. Mury kamienne w stanie technicznym średnim, wymagają renowacji, w celu oczyszczenia kamieni polnych i naprawy spoinowania, z zachowaniem kłińców granitowych.

Fragmenty murów przyporowych ścian zewnętrznych skorodowane do wysokości cokołów. Pierwotnie tynkowane tynkami z dużą zawartością cementu, tynki odpadły od muru przypór. Widoczne naprawy murów .poprzez wmurowanie cegieł współczesnych drażonych., na zaprawie cementowej. Należy wykonać remont murów przyporowych jako naprawę awaryjną. W strefie przyziemia mury przypór należy zhydrofobizować w celu odcięcia wody podciąganej kapilarnie.

Teren cmentarza przy kościele

Teren został sztucznie wyniesiony podczas wykonywania betonowej drogi procesyjnej w latach ubiegłych o ok. 50cm. Aktualnie pomimo usunięcia opasek betonowych i częściowej reprofilacji terenu, oryginalna opaska betonowa znajduje się na głębokości ok. 20 cm pod istniejącym poziomem terenu. Sztuczne wyniesienie terenu wykonane w latach ubiegłych spowodowało nawilgacanie i korozję fragmentów murów przyporowych w strefie przyziemia. Przy remoncie betonowej drogi procesyjnej należy obniżyć poziom terenu cmentarza. /wg. oddzielnego opracowania/

Klasyfikacja remontowa budynku kościoła

Po dokonaniu oględzin i ocenie stanu technicznego kościoła, w oparciu o wytyczne Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie „Warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie”,

stwierdza się, że kościół parafialny pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny, Królowej Polski w Supraślu, kwalifikuje się do remontu kapitalnego w zakresie ujętym w niniejszym opracowaniu. Aktualny stan techniczny należy traktować jako awaryjny, wymagający podjęcia bezzwłocznych działań w celu zapobieżenia postępującej degradacji obiektu, przywrócenia do stanu poprawności konserwatorskiej i użytkowej.

W załączeniu dokumentacja fotograficzna określająca stan techniczny poszczególnych elementów kościoła uzasadniający konieczność wykonania niezbędnych prac remontowych.

2.5 Zakres prac remontowych niezbędnych do wykonania w celu doprowadzenia obiektu kościoła do stanu poprawności konserwatorskiej i eksploatacyjnej.

- Remont cokołów kamiennych,
- Izolacja p. wilgociowa murów fasady i **kruchty** kościoła na styku z podestem,
- Izolacja przeciwwodna i termoizolacyjna części ścian podpiwniczonej pod prezbiterium.
- Remont schodów **głównych** zewnętrznych.
- Remont przypór w strefie cokołowej. Izolacja pionowa ścian w części podpiwniczonej. **Okładzin odspojonych od ścian.**
- Remont elewacji tynkowanych i murów; skucie tynków cementowych, remont murów ceglanych, wykonanie nowych tynków o dużym współczynniku dyfuzyjności pary wodnej, scalenie kolorystyczne przy użyciu farb silikonowych.
- Remont gzymsów.
- Remont dachu: naprawa obróbek blacharskich, montaż koszy odpływowych na połączeniu rynien i rur spustowych.
- Remont zegara na wieży. **/Tarczy, wskazówek i mechanizmu zegarowego/ /wg. oddzielnego opracowania/**
- Montaż podnośnika pionowego dla osób niepełnosprawnych.
- Remont drzwi wejściowych. **Malowane na kolor RAL 1005.**
- Reprofilacja terenu wokół ścian przyziemia, montaż folii w gruncie wokół ścian przyziemia **na szerokości 2m.**

Projektowane elementy są uzupełniające i fragmentaryczne, stąd przyjęte rozwiązania są naturalną kontynuacją istniejących i nawiązują charakterem do pozostałych części budynku kościoła, tworząc z nimi kompozycyjną całość. Przedmiotowe działania nie stoją w sprzeczności z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, lecz przyczynią się do polepszenia walorów zabytkowych obiektu. Roboty nie ingerują w zagospodarowanie terenu.

Architektura zgodnie z załączoną częścią graficzną.

Uwaga! W załączeniu dokumentacja fotograficzna określająca stan techniczny kościoła uzasadniający konieczność wykonania niezbędnych prac remontowych.

3. Układ przestrzenny i forma architektoniczna obiektu

Teren opracowania nie jest objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Inwestor nie posiada decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – nie jest wymagana dla obiektów istniejących.

Układ funkcjonalno-przestrzenny całości założenia sakralnego w tym budynku kościoła pozostaje nienaruszony. Projekt nie wprowadza zmian w zagospodarowaniu terenu, czyli nie zmienia zastanego ładu przestrzennego i nie wpływa w żaden sposób na dyspozycje funkcjonalno-przestrzenne, zachowuje istniejące osie kompozycyjne i widokowe w przestrzeni publicznej.

Projekt nie ingeruje w dyspozycje funkcjonalno-przestrzenne wnętrza świątyni. Jej przeznaczenie, układ funkcjonalny i rozwiązania powierzchniowo-kubaturowe pozostają bez zmian. Projekt ma za zadanie jedynie poprawić stan techniczno-użytkowy kościoła.

Przy prowadzeniu prac remontowych należy dążyć do zachowania w maksymalnym stopniu substancji zabytkowej obiektu, odtworzenia zniszczonych elementów w oparciu o posiadane materiały archiwalne, zachowując i podkreślając historyczny charakter świątyni poprzez zastosowanie tradycyjnych materiałów renowacyjnych, formą oraz detalem architektonicznym nawiązując do pierwotnego wyglądu zabytkowego obiektu, podkreślając jego walory architektoniczne, a także spełniając współczesne wymogi funkcjonalno-użytkowe. Nie przewiduje się zmiany lica murów, stosowania materiałów nie mającym uzasadnienia historycznego. Projektowane elementy są uzupełniające i fragmentaryczne, stąd przyjęte rozwiązania są naturalną kontynuacją istniejących i nawiązują charakterem do pozostałych części budynku kościoła, tworząc z nimi kompozycyjną całość.

Architektura zgodnie z załączoną częścią graficzną.

4. Charakterystyczne parametry obiektu budowlanego

• powierzchnia zabudowy	-	414,0 m ²
• pow. użytkowa piwnic	-	41,0 m ²
• pow. użytkowa przyziemia	-	316,0 m ²
• pow. użytkowa chóru (II poziom)	-	80,0 m ²
• pow. użytkowa wieży (III, IV, poziom)	-	37,0 m ²
• pow. użytkowa razem	-	474,0 m ²
• kubatura	-	3 200,0 m ³
• szerokość	-	13,92 m
• długość	-	30,52 m
• wysokość do stropu nawy z izolacją	-	10,90 m
• wysokość do kalenicy	-	13,86 m
• wysokość do góry części murowej wieży	-	23,13 m
• wysokość do zwieńczenia hełmu	-	38,04 m
• wysokość do zwieńczenia z krzyżem	-	39,93 m
• liczba kondygnacji	-	1

Warunki usytuowania z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe – na zasadach istniejących, bez zmian, odległości od granic działek jak i od sąsiednich

zabudowań są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Uwaga ! Szczegółowy wykaz pomieszczeń z zestawieniem powierzchni zamieszczono na rzutach przyziemia.

Wysokości liczone są od poziomu posadzki 0,00

Poziom terenu przy wejściu głównym /w stosunku do poziomu posadzki 0,00/ wynosi - 1,12 m.

5. Opinia geotechniczna, warunki gruntowo-wodne i sposób posadowienia.

Dokumentacja badań podłoża gruntowego i opinia geotechniczna dla potrzeb niniejszego opracowania nie była wykonywana. Zakres opracowania tego nie wymaga. Remont obiektu zostanie przeprowadzony bez ingerencji w posadowienie i konstrukcję budynku kościoła. Posadowienie na zasadach istniejących – bez zmian.

6. Liczba lokali mieszkalnych i użytkowych

- Liczba lokali mieszkalnych - 0

- Liczba lokali użytkowych - 1

7. Dostęp dla osób niepełnosprawnych

Elementy związane z obsługą osób niepełnosprawnych, projektuje się platformę dla transportu osób niepełnosprawnych z poziomu terenu na poziom parteru.

8. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu na środowisko i jego wykorzystanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiadujące pod względem:

8.1. Zapotrzebowania i jakości wody oraz ilości i sposobu odprowadzania ścieków oraz wód opadowych.

- W ramach planowanej inwestycji nie przewiduje się doprowadzenia wody do celów bytowych – istniejące bez zmian.
- Inwestycja nie generuje ścieków, nie projektuje się kanalizacji sanitarnej.
- Wody deszczowe z dachu kościoła będą odprowadzane poprzez projektowane rynny i rury spustowe powierzchniowo – na zasadach istniejących, bez zmian.
- Wody deszczowe z ciągów pieszych i jezdnych oraz utwardzeń, będą odprowadzane bezpośrednio do gruntu na tereny zielone w granicach własności terenu – na zasadach istniejących, bez zmian..

8.2. Emisji zanieczyszczeń gazowych, w tym zapachów, pyłowych i płynnych

Inwestycja nie będzie emitować zanieczyszczeń gazowych, pyłowych i płynnych oraz zapachów – na zasadach istniejących, bez zmian.

8.3. Rodzaju i ilości wytwarzanych odpadów.

Inwestycja nie generuje wytwarzanie stałych odpadów bytowych – na zasadach istniejących. W trakcie robót nastąpi okresowe pojawienie się odpadów budowlanych, których segregacją i organizacją wywozu zajmie się kierownictwo budowy.

8.4. Właściwości akustycznych oraz emisji drgań, promieniowania i innych zakłóceń

Inwestycja nie emituje drgań, promieniowania w tym jonizującego, pola magnetycznego i innych zakłóceń – na zasadach istniejących, bez zmian.

8.5. Wpływ obiektu budowlanego na istniejący drzewostan, powierzchnię ziemi, w tym glebę, wody powierzchniowe i podziemne

Na terenie inwestycji występuje zieleń wysoka i nawierzchnie trawiaste. Nie przewiduje się wycinki drzew istniejących. Inwestycja nie ma wpływu na istniejący drzewostan oraz powierzchnię ziemi, w tym glebę, nie narusza wód powierzchniowych i podziemnych – na zasadach istniejących, bez zmian.

9. Analiza technicznych, środowiskowych i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło

Opracowanie nie obejmuje działań termomodernizacyjnych. Planowane roboty budowlane nie mają wpływu na zmianę bilansu energetycznego budynku – na zasadach istniejących, bez zmian.

10. Informacje o urządzeniach i wyposażeniu związanym z przeznaczeniem obiektu i jego rozwiązaniami budowlanymi.

Nie przewiduje się żadnych urządzeń i wyposażenia w remontowanym kościele.

10.1 Opis i technologia wykonania robót.

Naprawa pęknięć – zszywanie krzyżowe murów pełnych, w celu wzmocnienia i ustabilizowania pracy uszkodzonych elementów konstrukcji

- wywiercić otwory \varnothing 13-14 mm pod wymaganym kątem i na wymaganą głębokość
- wyczyścić odkurzaczem otwory i dokładnie zmoczyć wodą, kontynuować do momentu gdy wypływająca woda będzie czysta
- wymieszać zaprawę iniekcyjną i napełnić pojemnik pistoletu
- nałożyć na pistolet końcówkę przedłużającą \varnothing 12 mm i pompować zaprawę do momentu jej wypełnienia odpowiedniej długości wkręcić w końcówkę pistoletu
- umieścić końcówkę w otworze na pełną głębokość i pompować zaprawę. Ciśnienie spowoduje wypychanie pręta wraz z zaprawą
- wypełnić końcówki otworów zaprawą

Uwagi: pręty stalowe instaluje się prostopadle do powierzchni pęknięcia – poziomo, w przypadku pęknięć pionowych pręt stalowy powinien znajdować się min. w odległości 225 mm od pęknięcia kąt wiercenia powinien być tak dobrany, aby pręt przechodził przez pęknięcie w środkowej części muru pręty powinny być rozmieszczone naprzemiennie po obydwu stronach pęknięcia w odstępach 225 mm mierzonych wzdłuż pęknięcia

Iniekcje rys w konstrukcjach murowych – uzupełnienie do technologii wklejania prętów stalowych

Technologia wykonania iniekcji

Wykonanie iniekcji powinno gwarantować całkowite wypełnienie rys w naprawianej konstrukcji. W zależności od charakterystyki rys /geometria, stopień zawilgocenia/ oraz właściwości stosowanego iniektu /czas wiązania i lepkość/ przyjmuje się :

- rodzaj i rozmieszczenie końcówek iniekcyjnych,
- sposób powierzchniowego zamknięcia rysy,
- ciśnienie tłoczenia.

Kolejność robót przy iniekcji:

- oczyszczenie zarysowanej powierzchni muru w celu dokładnej lokalizacji i oceny rysy
- powierzchniowe uszczelnienie rysy
- zamocowanie końcówek iniekcyjnych
- wtłoczenie iniektu
- demontaż końcówek iniekcyjnych

Zasady iniektowania rys i pęknięć murów

Tłoczenie rozpoczyna się od końcówek położonych najniżej , przechodząc do następnych w miarę wypełnienia rysy. W przypadku stosowania żywic epoksydowych po wstępnym wypełnieniu rysy, przed końcem żelowania iniektu zaleca się powtórne doiniektowanie co gwarantuje lepsze wypełnienie rysy.

Naprawa gzymsów i detali architektonicznych

Gzymsy należy otworzyć metodą ciągnioną z zastosowaniem zaprawy rdzeniowej i drobnoziarnistej

Wykonanie tynków gładkich

Przed wykonaniem tynków powierzchnie ścian odpylić. Jeżeli podłoże okaże się słabe należy je wzmocnić preparatem gruntującym, poprzez natrysk. Na odsłoniętym murze wykonać obrzutkę i nałożyć tynk renowacyjny w kolorze stara biel. Całość tynków pokryć mineralną szpachlówką .

Zastosować gotową do stosowania, systemową, fabryczną suchą zaprawą renowacyjną.

Spoivo i kruszywa na bazie czysto mineralnej.

Parametry fizyczne odpowiadają wymaganiom zapewnienia możliwie niskiego skurczu własnego oraz właściwości fizycznych i mechanicznych dostosowanych do cegły (wytrzymałości na ściskanie i odrywanie, transport wody itd.). Możliwe są modyfikacje uziarnienia i twardości w celu dostosowania do wymagań podłoża.

Dane techniczne:

Gęstość nasypowa: ok. 1,7 kg/l

Wytrzymałość na ściskanie: po 28 dniach $\leq 13 \text{ N/mm}^2$

Wytrzymałość na odrywanie: po 28 dniach ok. $0,5 \text{ N/mm}^2$

Moduł Young'a E zgodnie z DIN 1048: $E \sim 11 \text{ N/mm}^2$

Odkształcenie skurczowe: DIN 52450: po 7 dniach ok. - 0,3 mm/m
po 28 dniach ok. - 0,7 mm/m

Zabezpieczenie murów przed rozwojem mikroorganizmów.

W miejscach rozwoju mikroorganizmów, oczyścić mur z nalotów i nawarstwień, następnie osuszyć powierzchnię mikrofalowo, następnie zaimpregnować 10% roztworem preparatu grzybobójczego.

Malowanie elewacji

Całość elewacji zagruntować preparatem gruntującym, pomalować farbą silikonową z wypełniaczem mineralnym następnie farbą kryjącą silikonową.

Powyższy sposób malowania elewacji zmniejsza w sposób zdecydowany nasiąkliwość detali architektonicznych, przez co wpływa na ograniczenie procesów korozyjnych, uniemożliwia rozwój mikroorganizmów w miejscach zacienionych elewacji; elewacje są odporne na zabrudzenie, oraz na niszczenie tynków w przypadku uszkodzenia obróbek blacharskich.

Pigmentowana farba na bazie emulsji silikonowej z dodatkami grzybo- i glonobójczymi

Dane techniczne w momencie dostawy:

Spoiwo: emulsja niskocząsteczkowych siloksanów

Pigmenty: pigmenty tlenkowe, odporne na światło i alkalia

Gęstość: 1,45-1,53 g/cm³ zależnie od koloru

Lepkość: odpowiednia do nakładania wałkiem lub pędzlem

Rozcieńczalnik: woda

Odczyn pH: 8-9

Dane techniczne powłoki:

Przepuszczalność pary wodnej: $s_d \leq 0,05$ m

Zużycie materiału wynoszące 300 ml/m² co daje suchą warstwę o gr. ok. 200 µm

Współczynnik nasiąkliwości: $w \leq 0,1$ kg/m²·h^{0,5}

Stopień połysku: matowy, o charakterze mineralnym

Faktura powierzchni: gładka

Wytrzymałość na odrywanie na nowych podłożach: $> 0,6$ N/mm²

na zwiertzałych starych powłokach malarskich: $> 0,4$ N/mm²

Odporność na czynniki atmosferyczne: bardzo dobra

Sklonność do brudzenia się: niewielka

Kolory: biały, bezbarwny lub według palety kolorów **RAL 9010**

Czyszczenie narzędzi: Narzędzia należy czyścić na świeżo wodą.

Rodzaj opakowania: Pojemniki z tworzywa sztucznego 5 l i 15 l

Trwałość podczas składowania: W oryginalnych pojemnikach, w miejscu chłodnym ale zabezpieczonym przed mrozem co najmniej 12 miesięcy.

Preparat do impregnacji hydrofobowej

Reaktywny, oligomeryczny roztwór siloksanowy o nikłym zapachu przeznaczony do hydrofobizującej impregnacji mineralnych materiałów budowlanych. Wyróżnia się wysoką odpornością na alkalia, tzn. że podłoże przeznaczone do impregnacji może wykazywać wartość pH do 14 bez ujemnego wpływu na skuteczność zabiegu.

Ze względu na małącząsteczkową strukturę w stanie wyjściowym preparat wykazuje bardzo dobrą zdolność penetracji i reaguje chemicznie w materiale budowlanym w obecności wilgoci atmosferycznej przechodząc w hydrofobową, odporną na promieniowanie ultrafioletowe i działanie czynników atmosferycznych substancję czynną - polisiloksan. Po zabiegu substancja czynna odkłada się na ściankach kapilar i porów jako makromolekularna warstwa, nie wpływając znacząco na zdolność

dyfuzji pary wodnej. Impregnat zmniejsza wnikanie wody i substancji szkodliwych, które mogą występować w formie rozpuszczalnych w wodzie kwasowych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego (SO₂, NO_x). Ograniczone zostaje dzięki temu zagrożenie mineralnej powierzchni materiału budowlanego atakiem mikroflory. W wielu przypadkach ulega poprawie odporność na działanie mrozu i soli rozmrażającej. Dzięki obniżeniu przewodności cieplnej zmniejszają się straty energii. Powierzchnie materiałów budowlanych zaimpregnowane preparatem wykazują wyraźnie mniejszą skłonność do brudzenia się.

Dane techniczne w momencie dostawy:

Zawartość siloksanów: ok. 7 % wag.

Nośnik: węglowodory alifatyczne o nikłym zapachu

Gęstość: ok. 0,80 g/cm³

Lepkość: 44 sek. w kubku DIN 2

Temperatura zapłonu: > 30°C

Wygląd: bezbarwny płyn

Dane techniczne po utworzeniu substancji czynnej:

Zawartość polisiloksanów: ok. 5 % wag.

Nasiąkliwość: bardzo mała

Odporność na promieniowanie ultrafioletowe: dobra

Odporność na warunki atmosferyczne: wysoka

Długotrwałość działania: > 10 lat udowodnione

Odporność na alkalia: do pH 14

Wysychanie bez klejenia się: zapewnione

Skłonność do brudzenia się: mała

Hydrofobizacja

W celu zabezpieczenia przed wnikaniem wody, całą elewację należy zaimpregnować odpowiednim środkiem hydrofobizującym.

Przy zastosowaniu impregnatów opartych na małocząsteczkowych silanach i siloksanach i przestrzeganiu zalecanego zużycia osiąga się duże głębokości wnikania i trwałą ochronę. Nawet po kilkunastu latach od wykonania zabiegu hydrofobizacji elewacja ceglana jest chroniona przed wnikaniem wody równie skutecznie jak bezpośrednio po zaimpregnowaniu.

ZUŻYCIE: należy określić w trakcie badań laboratoryjnych i na powierzchni próbnej orientacyjnie - 0,8 l/m²

Odgrzybianie murów i tynków

Dezynfekcja powierzchni murów. Zaleca się zastosowanie 2-3 % roztworu preparatu biobójczego w alkoholu etylowym lub innego, środka o zbliżonych właściwościach. W razie konieczności zabieg powtórzyć kilkakrotnie.

Renowacja powierzchni drewnianych

Renowacja powierzchni drewnianych po usunięciu powłok malarskich i naprawie powierzchni uszkodzonych. Zaleca się usunięcie powłok malarskich poprzez mikropiaskowanie powierzchni wg technologii **Rotec**.

Spośród wielu systemów ochrony drewna jest najbardziej trwałym jest system kryjący, którego trwałość trzykrotnie przewyższa trwałość systemów transparentnych. Zaleca się systemy ochrony drewna w technologii firm o dużym doświadczeniu w dziedzinie konserwacji i zabezpieczania drewna.

W skład systemów wchodzi:

- głęboko penetrujący olej do drewna, zabezpieczający drewno przed wilgocią i spowalniający rozwój mikroorganizmów,
- lakier do izolacji sęków i żywicy w miejscach wycieków,
- impregnująca farba do drewna, półmatowa alkilowa, przeznaczona do zewnętrznych powierzchni drewnianych, reguluje wilgotność, chroni przed UV, zachowuje elastyczność w niskich temperaturach.

Izolacja pozioma murów z cegły na poziomie gruntu i schodów głównych.

Dotyczy murów fasady kościoła przy podeście, murów przyporowych we fragmentach styku z gruntem i kruchty w pasie cokołu /zgodnie z rysunkami nr 2, 3, 7,8,9/

Metoda termoiniekcji mikrofalowej.

Metoda termoiniekcji mikrofalowej służy do osuszania i przeciwwilgociowego zabezpieczania murów przed wilgocią podciąganą kapilarnie. Metoda polega na wytworzeniu blokady hydrofobowej na żądanym poziomie lub na powierzchni muru / ścian budynku/. Wykorzystuje się zjawisko termodyfuzji pary wodnej w obrębie nawierconych otworów, oraz zjawiska akumulacji ciepła, w celu zapewnienia warunków do bardzo dobrej penetracji w strukturę murów środka hydrofobowego, utwardzenia się na ściankach porów i kapilar żywicy, oraz zapewnienia szybkiego odparowania rozcieńczalnika. Proces mikrofalowego obniżania wilgoci murów trwa od kilku do kilkadziesiąt minut w zależności od początkowego zawilgocenia i grubości muru. Metoda jest przeznaczona do osuszania i przeciwwilgociowego zabezpieczania murów o grubości nie mniejszej niż 25 cm, przez wytworzenie poziomej, lub pionowej /ewentualnie obu jednocześnie/ blokady hydrofobowej.

Wytyczne wykonywania robót.

Metoda termoiniekcji wykorzystuje zjawisko termodyfuzji do szybkiego osuszania murów w obszarze nawierconych otworów. W procesie suszenia wykorzystuje się zjawisko pochłaniania mikrofal przez wodę zawartą w murze. Woda bardzo szybko zamienia się w parę i na skutek wytworzonego ciśnienia dyfunduje poprzez kapilary na zewnątrz muru. Para ogrzewa mur do temperatury ok. 80 st.C. Przy zawilgoceniu muru 12-18 % , proces suszenia do wilgotności naturalnej poniżej 3% trwa kilkanaście minut. Po zmniejszeniu wilgotności muru w obszarze nawierconych otworów, w otwory wprowadza się grawitacyjnie środek hydrofobowy. Nagrzany mur ułatwia penetrację środka hydrofobowego w kapilarach, utwardza się na ściankach kapilar, powoduje szybkie odparowanie rozcieńczalnika, oraz obniża zawilgocenie muru powyżej strefy zhydrofobizowanej.

Zestaw suszarek mikrofalowych.

W skład zestawu suszarki mikrofalowej wchodzi zasilacz i antena mikrofalowa z magnetronem. Poprawność pracy sygnalizuje dioda, oraz detektory pola magnetycznego. Zestawy mikrofalowe grupowane są zespoły kilku, lub kilkunastu urządzeń , w zależności od potrzeb. Urządzenia mikrofalowe emitują falę elektromagnetyczną o wysokiej częstotliwości i mogą być obsługiwane wyłącznie przez osoby uprawnione, z zachowaniem bezpieczeństwa osób postronnych znajdujących się w pobliżu pracujących

urządzeń.

Środki hydrofobowe.

Do hydrofobizacji murów należy użyć roztworów żywic silikonowych dobrej jakości.

Wykonywanie izolacji hydrofobowej.

Na ustalonym poziomie blokady hydrofobowej nawierca się w murze rząd otworów w rozstawie co 20 cm, nachylonych pod kątem 30 st. Otwory nawierca się na głębokość nie większą niż 15 cm od przeciwległej powierzchni ściany /przy murach o gr. powyżej 25 cm /. Przy murach grubych otwory nawierca się po obu stronach ściany. W przypadku trudności wykonania tradycyjnej izolacji przeciwwilgociowej pionowej ścian piwnic, poprzez odkopanie od zewnątrz, można wykonać osuszenie i blokadę hydrofobową od wewnątrz pomieszczeń na wysokości stykania się ścian z gruntem. W tym celu nawierca się na ścianie siatkę otworów o rozstawie 20 x 20 cm, na głębokość min. 25 cm.

Po osuszeniu murów i wykonaniu hydrofobizacji uzyskuje się zabezpieczenie ścian przed wnikaniem wilgoci z gruntu.

Ze względu na zróżnicowaną porowatość murów, zużycie środków hydrofobowych może różnić się o ok. 20% w stosunku do założonych pierwotnie ilości. Środek hydrofobowy należy wprowadzać w sposób ciągły do wysycenia muru. Przy stosowaniu preparatów należy bezwzględnie przestrzegać wymagań i warunków producenta.

Prace wykończeniowe.

Po upływie tygodnia od wprowadzenia środków hydrofobowych można przystąpić do wypełniania otworów do hydrofobizacji, korkując otwory zaprawą polimerową o konsystencji plastycznej. Uszkodzone tynki należy usunąć i wykonać nowe. W miejscach nasyconych preparatem hydrofobowym może wystąpić utrudniona przyczepność zapraw do muru. W takim przypadku miejsca te należy pokryć dwukrotnie mleczkiem cementowym, a następnie po przeschnięciu narzucić tynk wyrównawczy. Ściany należy malować wyłącznie farbami silikonowymi o wysokiej paroprzepuszczalności.

Metoda termoiniekcji mikrofalowej spełnia wymagania instrukcji WTA

Nr 4-4-04 dotyczącej wykonania wtórnej izolacji poziomej przeciw kapilarnemu podciąganiu wilgoci metodą iniekcji chemicznej.

Izolacja pionowa ścian fundamentowych /pod prezbiterium/ - ściana piwnic poniżej poziomu gruntu

Przygotowanie podłoża

Podłoże musi być czyste, nośne, równe, bez kawern, ubytków, substancji zmniejszających przyczepność. Luźne części usunąć przez skuwani piaskowanie lub hydropiaskowanie. Aplikacja materiału powinna odbywać się na wilgotne podłoże. W narożach (połączenie powierzchni pionowych i poziomych) wykonać fasety o promieniu ok. 3 cm z zaprawy cementowej Z 01. Chłonne podłoże oraz podłoża poziome (zapyłone) pokryć roztworem 1:1 preparatu gruntującego.

Na przygotowanym podłożu należy wykonać fasetę (wyoblenie) o promieniu 4cm z zaprawy Z 01. Należy korzystać z odpowiednio ukształtowanej pacy. Wykonaną fasetę po związaniu materiału należy pokryć roztworem 1:1 preparatu gruntującego..

Nakładanie bitumicznej powłoki

Przygotowanie preparatu

Zawartość opakowania suchego komponentu , wsypać do wiadra z masą bitumiczną. Całość dokładnie wymieszać przy użyciu mieszadła wolnoobrotowego (300obr./min), aż do uzyskania jednorodnej, homogenicznej masy.

Izolacja przeciwwilgociowa

Masę bitumiczną nakładać zawsze w dwóch cyklach roboczych. Drugą warstwę nakładać na jeszcze niewyschniętą pierwszą warstwę. Minimalna grubość powłoki w przypadku wilgoci gruntowej wynosi 3,7 mm (powłoka wilgotna) co daje grubość ok. 3,0 mm powłoki po wyschnięciu.

Ochrona powłoki bitumicznej

Świeżą powłokę należy chronić przed wpływem niekorzystnych warunków atmosferycznych takich jak mróz, porywisty wiatry, bezpośrednie promienie słoneczne oraz deszcz.

Minimalna temperatura podłoża i otoczenia podczas prac wynosi +5°C, maksymalna temperatura wynosi +35°C. Podane grubości powłok w stanie mokrym nie mogą w żadnym miejscu zostać przekroczone o 100% a grubość w stanie suchym nie może w żadnym miejscu być niższa od wymaganych minimalnych.

Czas schnięcia bitumicznej powłoki uszczelniającej zależy od temperatury oraz wilgotności powietrza. Po całkowitym wyschnięciu po ok. 2 dniach w celu ochrony izolacji przed uszkodzeniem podczas zasypywania wykopów należy przykleić ochronne płyty drenażowe.

Naprawa obróbek blacharskich z blachy miedzianej.

W trakcie prac remontowych **na dachu** należy dokonać przeglądu, napraw i częściowej wymiany obróbek blacharskich zwieńczenia muru, oraz gzymsów i parapetów. W istniejących miejscach obróbek, po odkuciu tynku na styku ze ścianą należy wykonać nakładki z blachy miedzianej w kształcie litery L. Zamocować w ścianie krótszym fragmentem profilu, po uprzednim wykonaniu nacięcia w linii prostej na ścianie. Nakładka powinna przykryć z nadmiarem dotychczasowe wyłożenie obróbki na ścianach.

Renowacja drzwi zewnętrznych

Drzwi wejściowe zewnętrzne wymagają renowacji w zakresie naprawy uszkodzeń powłok malarskich i korozji biologicznej zwłaszcza dolnych partii drzwi. Po usunięciu odspojonych i uszkodzonych powłok malarskich, zaleca się oczyszczenie strumieniowe powierzchni drewnianych poprzez mikropiaskowanie. Po oczyszczeniu słać kolorystycznie farbami kryjącymi do drewna w kolorze uzgodnionym z PWKZ w Białymstoku. **RAL 1005**

Zabezpieczenie strefy przyziemia ścian zewnętrznych

- ułożenie w gruncie folii PE /o podwyższonej wytrzymałości, zgrzewanej na zakładach/, grubości minimum 1,5 mm, wokół ścian zewnętrznych kościoła na głębokości 15-20 cm od poziomu terenu, ze spadkiem min 3 % w kierunku od ścian zewnętrznych kościoła, w celu odrzucenia wody spływającej po ścianach od strefy

przyziemia i nawilgacania ścian fundamentowych, folia kotwiona trwale do ścian, szerokość folii 1,5 – 2,0 m.

- wyprofilowanie terenu wokół kościoła w celu uzyskania spadku min. 2% w kierunku od ścian zewnętrznych budynku.

11. Podnośnik pionowy dla transportu osób niepełnosprawnych

Elementy związane z obsługą osób niepełnosprawnych - projektuje się podnośnik pionowy /platformę/ dla transportu osób niepełnosprawnych z poziomu terenu na poziom parteru w części północno wschodniej. Przyjęte gabaryty podnośnika 1520x1510 mm, wysokość 2510 mm. Kabina przelotowa szerokości 110x140 cm, panel sterujący z prowadnicą 23x152 cm. Wysokość podnoszenia, różnica poziomów 112 cm. Obciążenie 385 kg. Typ napędu, śrubowy elektryczny, moc silnika 1,5 kW. Wszystkie elementy metalowe ocynkowane malowane proszkowo, RAL 9006 /jasny szary/. Wypełnienie furtek i barierki kabiny stanowi poliwęglan komorowy. **Istniejąca barierka schodów zostanie zmodyfikowana /wycięta część na szerokości podnośnika pionowego zgodnie z rys 3 i 14/**

12. Ochrona przeciwpożarowa

Przeznaczenie budynku - bez zmian. Odległości od granicy działki jak i od sąsiednich zabudowań są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Ochrona przeciwpożarowa obiektu – na zasadach istniejących – bez zmian

13. Etapowanie prac

ETAP I -- Remont fasady kościoła wraz z wieżą, remont zegara na wieży, remont drewnianych drzwi zewnętrznych, remont schodów wejściowych, izolacja muru na styku z podestem, montaż podnośnika pionowego dla niepełnosprawnych.

ETAP II – Remont pozostałych ścian kościoła /poza fasadą/, remont dachu - naprawa obróbek blacharskich, montaż koszy odpływowych na połączeniu rynien i rur spustowych.

ETAP III – Remont cokołów kamiennych, korekta ukształtowania terenu w celu uzyskania spadku w kierunku od ścian kościoła **/spadek na styku gruntu i ściany o nachyleniu 1,5% w pasie 30-40cm/, ułożenie folii w gruncie wokół ścian zewnętrznych kościoła.**

14. Uwagi końcowe

- W dokumentacji wykorzystano opis stanu istniejącego kościoła wykonany w oparciu o wkładki do karty ewidencyjnej zabytków architektury i budownictwa założoną przez mgr M. Korneckiego w miesiącu czerwcu 1979 roku.

- W opracowaniu części graficznej wykorzystano z materiałów dotyczących dokumentacji remontu kościoła z 1993 roku /autorstwa mgr inż. Kazimierza Pióreckiego i Zbigniewa Perkowskiego/, będących w zasobach archiwalnych PWKZ.
- Widoki od zewnątrz i wewnątrz kościoła wraz z detalami zostały przedstawione w formie rysunkowej oraz fotograficznej w załączonej dokumentacji pod kątem wykonania przedmiotowych prac budowlano-remontowych.
- Ocenę stanu technicznego /ujęta w niniejszym opracowaniu/, w zakresie konstrukcyjno-budowlanym, wykonał mgr inż. Marek Stachurski. Stosowne zalecenia zostały uwzględnione w opracowanym projekcie budowlanym.
- Nie przewiduje się znaczących prac związanych z terenem cmentarza przykościelnego, jedynie przy kubaturze budynku. Prace realizowane będą na obiekcie, po ich zakończeniu teren wokół kościoła zostanie uporządkowany i doprowadzony do stanu pierwotnego.
- Materiały użyte do budowy powinny posiadać aktualne atesty i Aprobaty Techniczne ITB, znak B dopuszczający do obrotu materiałami budowlanymi.
- Wszelkie nazwy własne materiałów są przykładowe i stanowią propozycję projektanta. Użycie materiałów innej firmy dopuszczalne o podobnych, nie gorszych właściwościach skonsultować z projektantem.
- Przed przystąpieniem do wykonywania prac remontowych należy uzyskać zgodę Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku i uzyskać pozwolenie Starosty Białostockiego na prowadzenie robót budowlanych.
- Wszelkie prace remontowo-budowlane należy wykonywać pod nadzorem osoby uprawnionej do kierowania danym zakresem robót, zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, zaleceniami opinii technicznej i kart technologicznych, w uzgodnieniu z PWKZ, przestrzegając przepisów BHP i wytycznych BIOZ.

Opracowanie:

zakres opracowania	pełniona funkcja projektowa	imię i nazwisko, specjalność i numer uprawnień budowlanych	Data opracowania	Podpis
ARCHITEKTURA	Projektant	mgr inż. arch. ANTONI MAKAREWICZ architektoniczna do projektowania bez ograniczeń BŁ 87/78	10 kwietnia 2024 r	
	spec. uprawnień numer upr.			
KONSTRUKCJA	Projektant	mgr inż. MAREK STACHURSKI do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej BŁ 118/82	10 kwietnia 2024 r	
	spec. uprawnień numer upr.			

Białystok, 10 kwietnia 2024 r.

OŚWIADCZENIE

ROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY REMONTU
ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO
P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU.

INWESTOR: PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU.
UL. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 52B, 16-030 SUPRAŚL

ADRES: DZIAŁKA NR EWIDENCYJNY 564,
OBRĘB 0281 SUPRAŚL
JEDNOSTKA EWIDENCYJNA 200209_4 SUPRAŚL

wykonany został zgodnie z obowiązującymi przepisami
oraz zasadami wiedzy technicznej,
zgodnie z art. 34 ustęp 3d Prawa Budowlanego

AUTORZY OPRACOWANIA:

zakres opracowania	pełniona funkcja projektowa	imię i nazwisko, specjalność i numer uprawnień budowlanych	Data opracowania	Podpis
ARCHITEKTURA	Projektant	mgr inż. arch. ANTONI MAKAREWICZ architektoniczna do projektowania bez ograniczeń BŁ 87/78	10 kwietnia 2024 r	
	spec. uprawnień numer upr.			
KONSTRUKCJA	Projektant	mgr inż. MAREK STACHURSKI do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej BŁ 118/82	10 kwietnia 2024 r	
	spec. uprawnień numer upr.			

MIEJSCE I DATA OPRACOWANIA: BIAŁYSTOK, 10 KWIETNIA 2024 R.

ZAŁĄCZNIKI

FORMALNO – PRAWNE

PROJEKT
ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY
CZĘŚĆ OPISOWA

PROJEKT
ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY
CZĘŚĆ GRAFICZNA

ZAŁĄCZNIKI PROJEKTU BUDOWLANEGO

**OPINIE, UZGODNIENIA, POZWOLENIA
I INNE DOKUMENTY**

STRONA TYTUŁOWA:

nazwa elementu projektu budowlanego	OPINIE, UZGODNIENIA, POZWOLENIA I INNE DOKUMENTY
numer tomu / łączna liczba tomów	2/3
nazwa zamierzenia budowlanego	REMONT ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU
adres obiektu budowlanego	SUPRAŚL, UL. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 15, 16-030 SUPRAŚL, POWIAT BIAŁOSTOCKI
kategoria obiektu budowlanego	X
nazwa jednostki ewidencyjnej, nazwa i numer obrębu ewidencyjnego nr działek ewidencyjnych, na których usytuowany obiekt	JEDNOSTKA EWIDENCYJNA: 200209_4 SUPRAŚL OBRĘB: 0281 SUPRAŚL DZIAŁKA NR EWIDENCYJNY 564
imię i nazwisko lub nazwa inwestora, adres inwestora	PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU UL. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 52B, 16-030 SUPRAŚL

Spis zawartości:	Numer strony
1. Decyzja w sprawie wpisania dobra kultury do rejestru zabytków
2. Zalecenia konserwatorskie /z 2011 roku/
3. Uproszczony wypis z rejestru gruntów
4. Kopia mapy ewidencyjnej – 1:1000
5. Kopia mapy zasadniczej – 1:500
6. Nominata na proboszcza parafii – dekret biskupi
7. Zaświadczenie Wojewody Podlaskiego o osobowości parafii
8. Informacja BIOZ
9. Część fotograficzna - łącznie szt. 48 /24xA4/

INFORMACJA BIOZ

Opracowana na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. składająca się ze strony tytułowej i części opisowej

I. STRONA TYTUŁOWA

- 1.1 PROJEKT BUDOWLANY REMONTU
ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO
P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU.
- 1.2 INWESTOR: PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU.
UL. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 52B, 16-030 SUPRAŚL
- 1.3 ADRES: DZIAŁKA NR EWIDENCYJNY 564,
OBRĘB 0281 SUPRAŚL
JEDNOSTKA EWIDENCYJNA 200209_4 SUPRAŚL
- 1.4 JEDNOSTKA PROJEKTOWA:

1.5 AUTORZY OPRACOWANIA:

zakres opracowania	pełniona funkcja projektowa	imię i nazwisko, specjalność i numer uprawnień budowlanych	Data opracowania	Podpis
ARCHITEKTURA	Projektant	mgr inż. arch. ANTONI MAKAREWICZ architektoniczna do projektowania bez ograniczeń BŁ 87/78	10 kwietnia 2024 r	
	spec. uprawnień numer upr.			
KONSTRUKCJA	Projektant	mgr inż. MAREK STACHURSKI do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej BŁ 118/82	10 kwietnia 2024 r	
	spec. uprawnień numer upr.			

MIEJSCE I DATA OPRACOWANIA: BIAŁYSTOK, 10 KWIETNIA 2024 R.

II. CZĘŚĆ OPISOWA DO INFORMACJI BIOZ

1. Zakres robót i kolejność realizacji:

ETAP I -- Remont fasady kościoła wraz z wieżą, remont zegara na wieży, remont drewnianych drzwi zewnętrznych, remont schodów wejściowych, izolacja muru na styku z podestem, montaż podnośnika pionowego dla niepełnosprawnych.

ETAP II – Remont pozostałych ścian kościoła /poza fasadą/, remont dachu - wraz z naprawą obróbek blacharskich, montaż koszy obpływowych na połączeniu rynien i rur spustowych.

ETAP III – Remont cokołów kamiennych, korekta ukształtowania terenu w celu uzyskania spadku w kierunku od ścian kościoła, ułożenie folii w gruncie wokół ścian zewnętrznych kościoła.

Realizacja robót budowlano-remontowych 2024 – 2028 r.

2. Teren inwestycji

- teren zagospodarowany istniejącym budynkiem kościoła, oraz jego otoczeniem.

3. Elementy zagospodarowania terenu mogące spowodować zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

- nie występują

4. Zagrożenia mogące wystąpić podczas robót budowlanych:

- ryzyko upadku pracownika z wysokości
- ryzyko wypadku podczas prac z maszynami budowlanymi
- ryzyko porażenia prądem elektrycznym

5. Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

- szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników,
- zapoznanie z ryzykiem zawodowym i pracą na danym stanowisku.

6. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych.

- bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy przez osoby uprawnione w tym kierownika budowy.
- ogrodzenie i zabezpieczenie placu budowy przed dostępem osób nieupoważnionych.
- pracownikom zatrudnionym na budowie należy zabezpieczyć odpowiednie warunki sanitarne i higieniczne
- pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze,
- sprzęt i urządzenia stosowane na budowie powinny być sprawne i posiadać wymagane przepisami atesty i certyfikaty.
- urządzenia elektryczne powinny mieć sprawne wyłączniki zabezpieczone przeciwporażeniowo, stałe urządzenia elektryczne muszą być uziemione.
- skrzynki elektryczne winny być zamknięte i zabezpieczone przed przypadkowym dostępem.
- pracownicy powinni posiadać aktualne badania lekarskie, wymagane kwalifikacje i uprawnienia do obsługi urządzeń i maszyn budowlanych.
- udostępnienie możliwości korzystania z aktualnych zdobyczy techniki w przypadku wystąpienia zagrożenia / telefon, komórka, samochód, itp./

Opracowanie:

zakres opracowania	pełniona funkcja projektowa	imię i nazwisko, specjalność i numer uprawnień budowlanych	Data opracowania	Podpis
ARCHITEKTURA	Projektant	mgr inż. arch. ANTONI MAKAREWICZ architektoniczna do projektowania bez ograniczeń BŁ 87/78	10 kwietnia 2024 r	
	spec. uprawnień numer upr.			
KONSTRUKCJA	Projektant	mgr inż. MAREK STACHURSKI do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej BŁ 118/82	10 kwietnia 2024 r	
	spec. uprawnień numer upr.			

MIEJSCE I DATA OPRACOWANIA: BIAŁYSTOK, 10 KWIETNIA 2024 R.

KARTA TYTUŁOWA

nazwa elementu projektu budowlanego	PROJEKT BUDOWLANY
numer tomu / łączna liczba tomów	1/3, 2/3, 3/3
nazwa zamierzenia budowlanego	REMONT ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU
adres obiektu budowlanego	SUPRAŚL, UL. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 15, 16-030 SUPRAŚL, POWIAT BIAŁOSTOCKI
kategoria obiektu budowlanego	X
nazwa jednostki ewidencyjnej, nazwa i numer obrębu ewidencyjnego nr działek ewidencyjnych, na których usytuowany obiekt	JEDNOSTKA EWIDENCYJNA: OBRĘB: DZIAŁKA NR EWIDENCYJNY 564
imię i nazwisko lub nazwa inwestora, adres inwestora	PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI W SUPRAŚLU UL. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 52B, 16-030 SUPRAŚL

JEDNOSTKA PROJEKTOWA:

Spis zawartości projektu budowlanego (elementy składowe projektu budowlanego):	Ilość egzemplarzy
1/3 PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY
2/3 OPINIE, UZGODNIENIA, POZWOLENIA I INNE DOKUMENTY
3/3 PROJEKT TECHNICZNY